

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกด้วย เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
๕ มีนาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

๔

๒. วัตถุประสงค์

๖

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

๗

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

๙

๓. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑๖

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

คณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ

๓. **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้อง

กับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ เขต ๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ เขต ๑ ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนด มาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิด ความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่าง ที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านกรดาเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

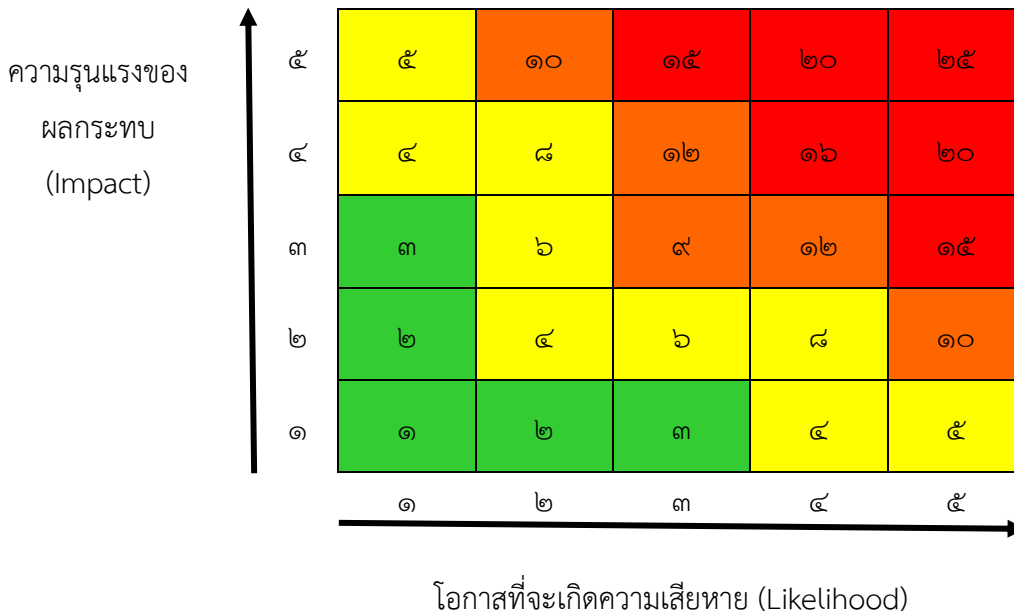
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน การจัดซื้อจัดจ้าง

๑. การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือแบบรูปารายการงานก่อสร้าง

๒. รายงานขอซื้อหรือขอจ้างโดยเจ้าหน้าที่ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่

๓. คณะกรรมการซื้อหรือจ้าง

- คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
- คณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคา
- คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง
- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๔. วิธีการซื้อหรือจ้าง กระทำได้ ๓ วิธี

- วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป
- วิธีคัดเลือก
- วิธีเฉพาะเจาะจง

๕. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์)

๖. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์)

๗. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (วิธีสอบราคา)

๘. วิธีคัดเลือก

๙. วิธีเฉพาะเจาะจง

๑๐. การจ้างออกแบบรวมงานก่อสร้าง

๑๑. การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ

๑๒. อำนาจการสั่งซื้อสั่งจ้าง

๑๓. การจ่ายเงินล่วงหน้า

การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย

๑. แจ้งอนุมัติเงินงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการเบิกจ่ายในแต่ละรายการ

๒. การตรวจเอกสารขอเบิก

- ขอเบิกถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- มีงบประมาณเพียงพอหรือไม่
- เสนอขออนุมัติเบิก

๓. ขออนุมัติเบิก

- เจ้าหน้าที่บันทึกเสนอผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติเพื่อเบิกจ่ายให้ผู้มีสิทธิรับเงิน

๔. การบันทึกเอกสารขอเบิกในระบบ GFMS

- บันทึกคำขอเบิกเงินในระบบ GFMS ตามที่ได้รับอนุมัติ ให้ถูกต้องตามแผนงาน งานโครงการที่อนุมัติ
- ๕. การจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงิน
 - หลังจากกรมบัญชีกลางอนุมัติคำขอเบิกเงินที่ส่วนราชการบันทึกในระบบGFMS แล้ว เจ้าหน้าที่การเงินจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินให้ถูกต้อง ตามข้อเท็จจริงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน

๒) โดยมีกระบวนการงานที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน การจัดซื้อจัดจ้าง

๑. การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือแบบรูปรายการงานก่อสร้าง
๒. คณะกรรมการซื้อหรือจ้าง
 - คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
 - คณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคา
 - คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก
 - คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง
 - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
๓. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป(วิธีสอบราคา)ฎ
๔. วิธีคัดเลือก
๕. วิธีเฉพาะเจาะจง
๖. การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ

การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย

๑. การตรวจสอบเอกสารขอเบิก
 - ขอเบิกถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 - มีงบประมาณเพียงพอหรือไม่
 - เสนอขออนุมัติเบิก
๒. ขออนุมัติเบิก
 - เจ้าหน้าที่บันทึกเสนอผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติเพื่อเบิกจ่ายให้ผู้มีสิทธิรับเงิน
๓. การบันทึกเอกสารขอเบิกในระบบ GFMS
 - บันทึกคำขอเบิกเงินในระบบ GFMS ตามที่ได้รับอนุมัติ ให้ถูกต้องตามแผนงาน งานโครงการที่อนุมัติ
๔. การจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงิน
 - หลังจากกรมบัญชีกลางอนุมัติคำขอเบิกเงินที่ส่วนราชการบันทึกในระบบ GFMS แล้ว เจ้าหน้าที่การเงินจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินให้ถูกต้อง ตามข้อเท็จจริงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน

- หัวข้อในการจัดฝึกอบรม สัมมนาไม่ตรงตามความต้องการ จำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- การถ่ายทอดของวิทยากรไม่ชัดเจนและตรงประเด็น
- กระบวนการในการฝึกอบรมสัมมนาที่ไม่ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์

- ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความตั้งใจ ขาดความรู้ความเข้าใจและไม่นำความรู้ทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

- ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความรับผิดชอบในการเข้าร่วมฝึกอบรม
- ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงและมาเข้าอบรมไม่ครบตามจำนวน
- ประเด็นการศึกษาดูงานไม่ชัดเจนแหล่งเรียนรู้ที่ไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์
- ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความรับผิดชอบในการเข้าร่วมฝึกอบรม
- ขาดการติดตาม ประเมินผลความรู้ทักษะและการนำไปใช้ภายหลังการฝึกอบรม
- หัวข้อวิชาไม่ตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมสัมมนา
- ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาขาดความรับผิดชอบในการเข้าร่วมอบรมสัมมนา
- จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาไม่ครบตามเป้าหมาย

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

การจัดซื้อจัดจ้าง

- ทำให้สูญเสียงบประมาณ
- เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย

- ทำให้สูญเสียงบประมาณ
- เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน

- ผู้เข้าอบรมไม่สนใจในกระบวนการฝึกอบรม
- ผู้เข้าอบรมไม่มาเข้าอบรมตามจำนวน
- สูญเสียงบประมาณในการจัดอบรม
- ผู้เข้าอบรมไม่ได้รับความรู้ ทักษะตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- สูญเสียเวลา งบประมาณในการจัดอบรม
- ผู้เข้าอบรมไม่ได้รับความรู้ ทักษะตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
- เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่กระทำผิด
- ผู้ศึกษาดูงานไม่ได้รับความรู้ประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์
- ผู้เข้าอบรมไม่นำความรู้ทักษะไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- เสียงบประมาณในการจัดเตรียมเอกสารและเสียเวลาในการจัดทำหลักสูตร
- เสียงบประมาณค่าลงทะเบียน
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่กระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่

๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

การจัดซื้อจัดจ้าง

๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ปฏิบัติตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด
๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด
๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับผิดชอบต่อความ ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการซื้อจ้าง
๔. ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และการควบคุมการเบิกจ่าย งบประมาณ บันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบรายงานผลการบริหารงบประมาณ Budgeting Report System (BRS)

การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย

๑. ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารขอเบิกให้ถูกต้อง ตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และปฏิบัติกับบุคลากรทุกคนเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ
๒. แจ้งเวียนหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายให้ข้าราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
๓. ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
๔. ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่
๕. ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
๖. ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่
๗. ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ และแนวปฏิบัติโดยเคร่งครัด
๘. กำกับ ติดตาม ให้หน่วยตรวจสอบภายในตรวจสอบเอกสารขอเบิก และการบันทึกเอกสารขอเบิกในระบบ GFMS และการรับ-จ่ายเงิน เป็นประจำทุกปี

การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน

- สสำรวจความต้องการรับการฝึกอบรมจากผู้เกี่ยวข้อง
- หาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์หัวข้อการฝึกอบรม
- จัดหาผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเป็นวิทยากร
- จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมที่มีคุณภาพ
- วิเคราะห์กระบวนการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา
- กำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม ให้ชัดเจน
- จัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วม ได้ฝึกปฏิบัติจริง
- จัดหาสื่อประกอบการอบรมให้เหมาะสม
- ให้ผู้เข้าอบรมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหัวข้อ เนื้อหาการอบรม
- มีกระบวนการติดตาม ความสำเร็จของโครงการก่อนและหลังการฝึกอบรมที่เป็นระบบ

- กระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
- แจ้งให้ผู้เข้าฝึกอบรมทราบล่วงหน้าและเตรียมการก่อนการเข้าฝึกอบรม
- สร้างความตระหนักและความรับผิดชอบในหน้าที่
- กำหนดผลประโยชน์และผลเสียที่ชัดเจนหากไม่เข้าอบรมสัมมนา
- แจ้งภารกิจในการปฏิบัติภายหลังการอบรมให้ชัดเจนและให้ผู้เข้าอบรมทราบล่วงหน้า
- กำหนดกลุ่มผู้เข้าฝึกอบรม กำหนดการตอบรับการเข้าอบรมให้ชัดเจน
- มีกระบวนการติดตามผลการฝึกอบรม
- จัดทำหลักสูตรการศึกษาดูงานให้มีคุณภาพ
- กำหนดประเด็นการศึกษาดูงานให้ชัดเจน
- คัดเลือกแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
- กำหนดให้ผู้ศึกษาดูงานบันทึกผลการเรียนรู้จากการศึกษาดูงานให้ชัดเจน ตรงประเด็น
- จัดให้มีกิจกรรมและเปลี่ยนเรียนรู้ภายหลังการศึกษาดูงาน
- แจ้งให้ผู้เข้าฝึกอบรมทราบล่วงหน้าและเตรียมการก่อนการเข้าฝึกอบรม
- สร้างความตระหนักและความรับผิดชอบในหน้าที่
- กำหนดผลประโยชน์และผลเสียที่ชัดเจนหากไม่เข้าอบรมสัมมนา
- จัดให้มีการติดตาม ประเมินผล ความรู้ ทักษะและการนำไปใช้ภายหลังการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน
- จัดทำรายงานผลการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

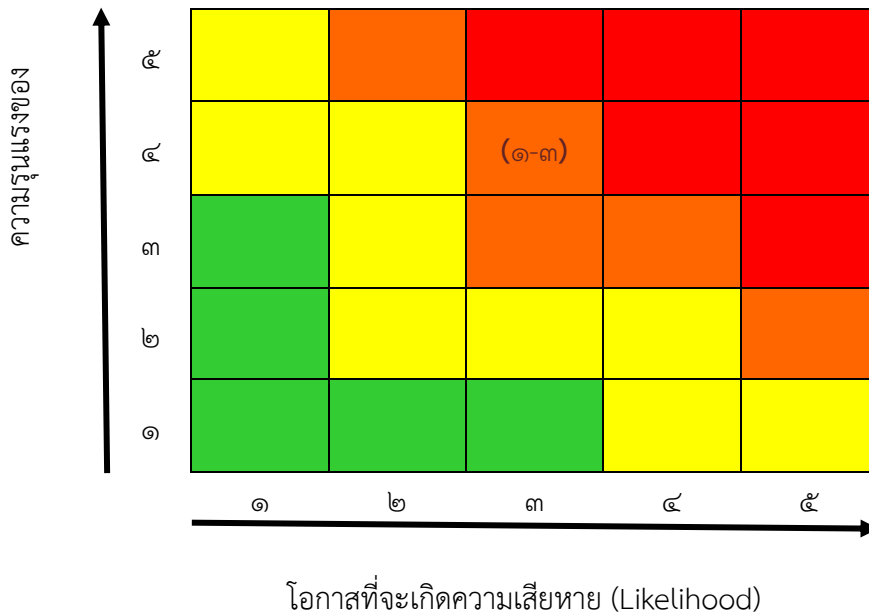
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

- ๑. การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๒. การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย
- ๓. การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	๔	๓	๑๒	(๑)
๒	การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย	๔	๓	๑๒	(๒)
๓	การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	๔	๓	๑๒	(๓)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้าง	ลำดับ ๑ (สูง = ๑๒ คะแนน)
การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย	ลำดับ ๒ (สูง = ๑๒ คะแนน)
การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	ลำดับ ๓ (สูง = ๑๒ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๑ ระดับ คือ สูง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ เขต ๑ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-การจัดซื้อจัดจ้าง -การเบิกค่าตอบแทนใช้สอย -การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	
 ต่ำ (Low)	-	

๓. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสียหาย	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ม.ค. ๖๑	ก.พ. ๖๑	มี.ค. ๖๑	เม.ย. ๖๑	พ.ค. ๖๑	มิ.ย. ๖๑	ก.ค. ๖๑	ส.ค. ๖๑	ก.ย. ๖๑				
๑.การจัดซื้อจัดจ้าง	๔	๓	๑๒	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ปฏิบัติตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการซื้อจ้าง ๔.ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ บันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบรายงานผลการบริหารงบประมาณBudgeting Report System (BRS)	←												กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

๒.การเบิก ค่าตอบแทน ใช้สอย	๔	๓	๑๒	<p>๑. ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารขอเบิกให้ถูกต้อง ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และปฏิบัติกับบุคลากรทุกคนเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>๒.แจ้งเวียนหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายให้ข้าราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด</p> <p>๓.ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี</p> <p>๔.ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๕.ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี</p> <p>๖.ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๗. ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ และแนวปฏิบัติโดยเคร่งครัด</p> <p>๘. กำกับ ติดตาม ให้หน่วยตรวจสอบภายในตรวจสอบเอกสารขอเบิก และการบันทึกเอกสารขอเบิกในระบบ GFMS และการรับ-จ่ายเงิน เป็นประจำทุกปี</p>	←	กลุ่ม บริหาร งาน การเงิน และ สินทรัพย์
----------------------------------	---	---	----	---	---	---

ปัจจัยที่จะเกิดความเสียหาย	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			
					ม.ค. ๖๐	ก.พ. ๖๐	มี.ค. ๖๐	เม.ย. ๖๐	พ.ค. ๖๐	มิ.ย. ๖๐	ก.ค. ๖๐	ส.ค. ๖๐	ก.ย. ๖๐	
๓.การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	๔	๓	๑๒	<p>การฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวข้อในการจัดฝึกอบรมสัมมนาไม่ตรงตามความต้องการ จำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม - การถ่ายทอดของวิทยากรไม่ชัดเจนและตรงประเด็น - กระบวนการในการฝึกอบรมสัมมนาที่ไม่ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ - ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความเข้าใจ ขาดความรู้ความเข้าใจและไม่นำความรู้ทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ - ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความรับผิดชอบในการเข้าร่วมฝึกอบรม - ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงและมาเข้าอบรมไม่ครบตามจำนวน - ประเด็นการศึกษาดูงานไม่ชัดเจนแหล่งเรียนรู้ที่ไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ - เข้ารับการอบรมสัมมนาขาดความรับผิดชอบในการเข้าร่วมฝึกอบรม - ขาดการติดตามประเมินผลความรู้ทักษะและการนำไปใช้ภายหลังการ 	←—————→									<p>กลุ่มนิเทศฯ</p> <p>กลุ่มบริหารงานบุคคล</p> <p>กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา</p>

